

ZAKON O POSEBNOM REŽIMU IZVRŠENJA KAZNE ZATVORA RS

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

Član 1

Ovim zakonom uređuju se postupak raspoređivanja osuđenih lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u Odjeljenje sa posebnim režimom (u daljem tekstu: Odjeljenje), organizacija Odjeljenja, položaj osuđenih lica i disciplinska i materijalna odgovornost osuđenih lica.

Član 2

(1) U Odjeljenje se raspoređuju osuđena lica muškog pola koja za vrijeme izvršenja kazne zatvora bitno ugrožavaju bezbjednost u ustanovi, narušavaju red i disciplinu, kao i lica za koja se utvrdi da su sve ranije preduzete mjere postupanja prema njima ostale bezuspješne.

(2) Svrha rasporeda u Odjeljenje je sprečavanje svih oblika ponašanja osuđenih lica koja za cilj imaju narušavanje formalnog sistema i organizacije rada kaznenopopravnih ustanova, kroz primjenu posebnih metoda i oblika rada.

(3) Raspored u Odjeljenje ne tretira se kao disciplinska kazna.

Član 3

(1) Odjeljenje osniva ministar pravde (u daljem tekstu: ministar) kao posebno zatvoreno Odjeljenje unutar kaznenopopravnih ustanova zatvorenog tipa (u daljem tekstu: Ustanova).

(2) Nadzor nad radom Odjeljenja vrši Ministarstvo pravde putem ovlašćenih službenih lica - inspektora za nadzor nad radom kaznenopopravnih ustanova.

(3) Nadzor nad zaštitom i stanjem ljudskih prava i uslova u kojima se izvršava ova mjera vrši Nezavisna komisija iz člana 62. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 12/10).

Član 4

(1) Radom Odjeljenja rukovodi rukovodilac Odjeljenja.

(2) Rukovodioca Odjeljenja i potreban broj pripadnika službe obezbjeđenja i službe tretmana na rad u Odjeljenje raspoređuje rukovodilac Ustanove u čijem sastavu se nalazi Odjeljenje (u daljem tekstu: rukovodilac Ustanove).

(3) Rukovodilac Odjeljenja za svoj rad odgovara rukovodiocu Ustanove.

(4) Radnici Ustanove raspoređeni na rad u Odjeljenje moraju biti posebno edukovani za rad sa osuđenim licima visokog bezbjednosnog rizika, a njihova obuka i stručno usavršavanje mora se sprovoditi kontinuirano.

(5) Rukovodilac Odjeljenja, uz saglasnost rukovodioca Ustanove, propisuje raspored dnevnih aktivnosti u Odjeljenju.

(6) Prilikom propisivanja rasporeda dnevnih aktivnosti posebna pažnja se posvećuje pitanjima bezbjednosti i obezbjeđivanju uslova za zadovoljavanje specifičnih potreba osuđenih lica visokog bezbjednosnog rizika.

Član 5

(1) O potrebi rasporeda osuđenog lica u Odjeljenje odlučuje ministar na prijedlog rukovodioca Ustanove u kojoj osuđeno lice izdržava kaznu zatvora.

(2) Uz prijedlog za raspored u Odjeljenje ministru se dostavlja izvještaj sa podacima o vladanju i ponašanju osuđenog lica u toku izdržavanja kazne zatvora, izvještaj o preduzetim mjerama postupanja prema osuđenom licu i obrazloženje razloga za raspored u Odjeljenje.

(3) Nakon razmatranja prijedloga iz stava 1. ovog člana, ministar može donijeti naredbu o rasporedu osuđenog lica u Odjeljenje.

(4) U vanrednim situacijama, kada je bitno narušena bezbjednost u Ustanovi, ministar može i bez prijedloga rukovodioca Ustanove u kojoj osuđeno lice izdržava kaznu donijeti naredbu o rasporedu osuđenog lica u Odjeljenje.

(5) Prilikom rasporeda u Odjeljenje obavezno se dostavlja lični list i zdravstveni karton osuđenog lica, u koje se za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje redovno unose potrebni podaci.

Član 6

(1) Vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje ne može biti kraće od šest mjeseci i može biti više puta produžavano za isti vremenski period, vodeći računa o tome da trajanje rasporeda osuđenog lica u Odjeljenje bude srazmjerno stepenu rizika koji predstavlja osuđeno lice.

(2) Tokom boravka u Odjeljenju vrši se redovno praćenje ponašanja i vladanja osuđenog lica, kao i procjena stepena rizika koja predstavlja osnov za određivanje bezbjednosnih uslova i mjera u Odjeljenju.

(3) Nakon isteka svakih šest mjeseci provedenih na rasporedu u Odjeljenju vrši se preispitivanje opravdanosti daljeg boravka u Odjeljenju, uz obavezu da rukovodilac Ustanove dostavi ministru prijedlog za produženje ili obustavu rasporeda u Odjeljenje, detaljan izvještaj o vladanju i ponašanju, mišljenje o postignutim rezultatima primjene rasporeda u Odjeljenje i procjenu stepena rizika.

(4) Ministar, na osnovu prijedloga rukovodioca Ustanove, izvještaja i mišljenja o rezultatima primjene rasporeda u Odjeljenje, procjenjuje da li je postignuta svrha rasporeda, te naredbom odlučuje o produženju ili obustavi primjene rasporeda u Odjeljenje.

Član 7

(1) Prostorije za smještaj osuđenih lica u Odjeljenju mogu biti jednokrevetne i dvokrevetne.

(2) Osuđena lica koja se raspoređuju u Odjeljenje smještaju se, u pravilu, u jednokrevetne sobe.

(3) U izuzetnim slučajevima, kada to zahtijevaju razlozi bezbjednosti, zdravstveni razlozi, ili kada se smatra da bi to stimulativno djelovalo na osuđeno lice, rukovodilac Odjeljenja može odlučiti da osuđeno lice bude smješteno u dvokrevetnu sobu.

(4) U sastavu Odjeljenja je medicinska prostorija sa intenzivnim nadzorom.

(5) Prostorije za smještaj osuđenih lica moraju imati najmanje četiri kvadratna metra prostora, moraju biti zagrijane, dovoljno osvijetljene prirodnim i vještačkim svjetlom koje omogućava čitanje bez smetnji za vid i raspolagati nesmetanim pristupom pitkoj vodi i sanitarnim uređajima i opremi.

(6) Za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje, ustanova je dužna da obezbijedi osuđenom licu tri obroka dnevno, čija ukupna kalorična vrijednost ne smije biti manja od 12.500 džula, sredstva za održavanje lične i kolektivne higijene, kao i odgovarajuću odjeću i obuću.

Član 8

(1) Prijem u Odjeljenje vrši se na osnovu Naredbe o rasporedu u Odjeljenje sa posebnim režimom.

(2) Prilikom prijema vrši se kompletan pretres lica i stvari, upis u prijemnu knjigu, a osuđeno lice se upoznaje sa organizacijom rada u Odjeljenju, svojim pravima, obavezama i dužnostima i propisima koji regulišu navedena pitanja.

(3) Pravilnik o kućnom redu Odjeljenja donosi ministar.

Član 9

(1) Najkasnije u roku od 24 časa po prijemu obavlja se ljekarski pregled radi utvrđivanja zdravstvenog stanja osuđenog lica i podaci o tome unose se u njegov zdravstveni karton.

(2) Zavodski doktor je obavezan podnijeti pismeni izvještaj rukovodiocu Odjeljenja o zdravstvenom stanju osuđenog lica.

(3) Ako se kod prijema u Odjeljenje ili u toku trajanja rasporeda u Odjeljenje ocijeni da postoji opasnost da će osuđeni izvršiti ili je već izvršio bilo koji akt samopovređivanja, napada na drugo osuđeno lice ili službeno lice ili bilo koji drugi oblik nasilja, rukovodilac Odjeljenja može uz pribavljeno

mišljenje zavodskog doktora odlučiti da se takvo lice smjesti u medicinsku prostoriju sa intenzivnim nadzorom.

(4) Intenzivan nadzor u medicinskoj prostoriji ogleda se u organizovanom nadzoru radnika službe obezbjeđenja i zdravstvene službe, kao i nadzoru putem tehničkih i elektronskih uređaja.

(5) Za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje Ustanova je dužna da obezbijedi pružanje zdravstvene zaštite osuđenim licima.

Član 10

(1) Rukovodilac Ustanove može iz razloga bezbjednosti ministru podnijeti prijedlog za premještaj u Odjeljenje druge kaznenopopravne ustanove koja u svom sastavu ima Odjeljenje sa posebnim režimom.

(2) O prijedlogu za premještaj rješenjem odlučuje ministar.

Član 11

(1) Osuđeno lice ima pravo kontaktiranja sa srođnicima u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, kao i sa punomoćnikom koj i ga zastupa u njegovim poslovima i interesima.

(2) Kontakti iz stava 1. ovog člana ostvaruju se putem posjeta, pisama i telefona, u skladu sa pravilnikom iz člana 8. ovog zakona.

(3) Osuđeno lice ima pravo na prijem novčanih i paketnih pošiljki upućenih od strane srodnika u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva.

(4) Posjete osuđenim licima odvijaju se pod nadzorom službe obezbjeđenja.

(5) Ukoliko to zahtijevaju razlozi bezbjednosti, rukovodilac Odjeljenja može narediti nadzor nad telefonskim razgovorom, o čemu se obavještava osuđeno lice.

(6) Rukovodilac Odjeljenja može iz razloga bezbjednosti, za vrijeme dok oni traju uskratiti prijem posjeta, novčanih i paketnih pošiljki, dopisivanje i telefonske razgovore, o čemu se obavještava osuđeno lice.

(7) Osuđenom licu se obezbjeđuje boravak na svježem vazduhu u trajanju od najmanje dva časa dnevno, pri čemu se naročito vodi računa o bezbjednosti.

(8) Za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje ne može se odobravati korišćenje pogodnosti van kruga Ustanove.

(9) Za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje osuđenim licima se može omogućiti radno angažovanje u prostorima Odjeljenja, pod strogo kontrolisanim uslovima i posebno vodeći računa o bezbjednosti.

Član 12

(1) Osuđena lica dužna su da se pridržavaju odredaba ovog zakona, pravilnika o kućnom redu i drugih propisa iz oblasti izvršenja kazne zatvora i da postupaju po zakonitim naređenjima službenih lica.

(2) Ponašanje koje je suprotno odredbama stava 1. ovog člana predstavlja disciplinski prekršaj, za koji osuđeno lice može biti disciplinski kažnjeno.

(3) Disciplinski prekršaji mogu biti lakši i teži.

Član 13

Lakši disciplinski prekršaji su:

- a) davanje na korišćenje stvari drugom licu za koje nema odo bre nje,
- b) posjedovanje i uzimanje lijekova bez odobrenja,
- v) neovlašćeno uzimanje ili korišćenje tuđih stvari,
- g) podsticanje drugog na vršenje prekršaja,
- d) namjerno prljanje prostorija Ustanove,
- đ) neovlašćeno kontaktiranje sa drugim licima i
- e) zanemarivanje lične i kolektivne higijene.

Član 14

(1) Teži disciplinski prekršaji su:

- a) odbijanje izvršenja naređenja službenog lica,
 - b) podstrekavanje na pobunu ili bjekstvo,
 - v) pripremanje bjekstva, pokušaj bjekstva i bjekstvo,
 - g) pomaganje drugim osuđenim licima pri pripremanju bjekstva ili bjekstvu,
 - d) organizovanje i učešće u pobuni,
 - đ) nasilničko ponašanje prema drugim osuđenim licima,
 - e) namjerno uništavanje tuđe imovine i imovine Odjeljenja,
 - ž) uzimanje od drugih osuđenih lica naknade u novcu ili naturi,
 - z) unošenje, posjedovanje, preprodaja i uživanje alkohola i opojnih droga u Odjeljenju,
 - i) izrada, posjedovanje i unošenje u Odjeljenje nedozvoljenih predmeta,
 - j) međusobne svađe i tuče,
 - k) izrada bilo kakvih predmeta namijenjenih za napad na drugo lice,
 - l) ometanje sprovođenja dnevnog rasporeda aktivnosti,
 - lj) sprečavanje pristupa u bilo koji prostor Odjeljenja službenim licima i licima koja imaju ovlaštenje da ulaze u Odjeljenje,
 - m) međusobna preprodaja ili trampa bilo kakvih stvari,
 - n) krađa, kockanje i igranje nedozvoljenih igara,
 - nj) opiranje zdravstvenom pregledu i testiranju na zarazne bolesti, alkohol i opojna sredstva,
 - o) podsticanje drugih osuđenih lica na ponašanje koje predstavlja krivično djelo,
 - p) nekorektno ponašanje prema službenim i drugim osuđenim licima,
 - r) učestalo ponavljanje lakših disciplinskih prekršaja i
 - s) davanje lažnih podataka zbog kojih je nastala ili je mogla nastati šteta većih razmjera.
- (2) Teži disciplinski prekršaj je i svako ponašanje koje predstavlja krivično djelo za koje se osuđeno lice goni po službenoj dužnosti.

Član 15

(1) Za učinjene disciplinske prekršaje izriču se disciplinske kazne.

(2) Disciplinske kazne su:

a) pismeni ukor i

b) upućivanje u samicu do 20 dana.

(3) Ako osuđeno lice za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje učini krivično djelo, Ustanova je dužna da podnese izvještaj nadležnom organu.

(4) Prema osuđenom licu primjenjuje se disciplinska kazna i ako za vrijeme trajanja rasporeda u Odjeljenje učini krivično djelo.

(5) Pismeni ukor izriče se za lakše disciplinske prekršaje.

(6) Disciplinska kazna upućivanja u samicu može se izreći samo za teže disciplinske prekršaje.

Član 16

(1) Prijedlog za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti osuđenog lica rukovodiocu Ustanove podnosi rukovodilac Odjeljenja.

(2) Rukovodilac Ustanove rješenjem odlučuje o pokretanju disciplinskog postupka.

(3) Rukovodilac Ustanove imenuje Disciplinsku komisiju (u daljem tekstu: Komisija), koju čine radnici Ustanove u čijem sastavu se nalazi Odjeljenje, vodeći pri tom računa da sastav Komisije u pravilu odražava ravnopravnu zastupljenost polova.

(4) Komisija se sastoji od tri člana, od kojih je jedan predsjednik.

Član 17

- (1) Komisija je obavezna da sprovede disciplinski postupak bez odlaganja.
- (2) U disciplinskom postupku obavezno se saslušavaju osuđeno lice i svjedoci, može se izvršiti suočenje, kao i pribaviti mišljenje službe obezbjeđenja i službe tretmana.
- (3) Tokom disciplinskog postupka vodi se zapisnik.

Član 18

- (1) Komisija nakon sprovedenog disciplinskog postupka rješenjem donosi odluku o izricanju disciplinske kazne ili o oslobađanju od disciplinske odgovornosti.
- (2) Protiv rješenja Komisije može se uložiti žalba rukovodiocu Ustanove u roku od tri dana od dana prijema rješenja.
- (3) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (4) Rješenje rukovodioca Ustanove po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

Član 19

- (1) Osuđeno lice kojem je izrečena disciplinska kazna upućivanje u samicu ne može se uputiti na izvršenje disciplinske kazne prije nego što se pribavi pismeno mišljenje doktora o zdravstvenom stanju osuđenog lica.
- (2) Osuđena lica koja počine teže disciplinske prekršaje, kao i u slučajevima kada postoji opasnost od nasilnih radnji prema licima i stvarima, opasnost od ubistva i samopovređivanja ili ugrožavanja bezbjednosti u Odjeljenju, koje se ne mogu otkloniti na drugi način, mogu se izdvojiti od ostalih osuđenika u posebnu prostoriju bez opasnih stvari i prije pokretanja, odnosno okončanja disciplinskog postupka, o čemu odlučuje rukovodilac Odjeljenja.
- (3) Vrijeme izdvajanja traje dok postoje razlozi zbog kojih je lice izdvojeno, a ne može trajati duže od 72 časa.
- (4) Vrijeme provedeno u prostoriji bez opasnih stvari uračunava se u disciplinsku kaznu upućivanja u samicu.

Član 20

Izvršenje disciplinske kazne samice može se odložiti samo u slučaj u iz člana 19. stav 1. ovog zakona, za vrijeme koje odredi doktor Ustanove.

Član 21

- (1) U toku izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu osuđenom licu obezbjeđuju se potrebni higijenski i zdravstveni uslovi, po potrebi, knjige, udžbenici i novi ne.
- (2) Za vrijeme izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu osuđenom licu se obezbjeđuje boravak na svježem vazduhu van zatvorenih prostorija u trajanju do dva časa dnevno.
- (3) Osuđenog pri izvršenju disciplinske kazne upućivanja u samicu dužni su da posjete vaspitač i zdravstveni radnik svakog dana, a jednom u sedam dana rukovodilac Odjeljenja i doktor.

Član 22

Rukovodilac Ustanove rješenjem obavezno obustavlja izvršenje disciplinske kazne upućivanja u samicu, ako po pismenom mišljenju doktora dalji boravak u samici ugrožava zdravlje osuđenog lica.

Član 23

- (1) Osuđeno lice je odgovorno za štetu koju je namjerno ili grubom nepažnjom prouzrokovalo i istu je dužno nadoknaditi.
- (2) O naknadi štete rješenjem odlučuje rukovodilac Ustanove.
- (3) Protiv rješenja o naknadi štete može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (4) Ukoliko osuđeno lice odbije da plati štetu Ustanova može svoja potraživanja ostvariti tužbom kod nadležnog suda.

Član 24

Na sva ostala pitanja koja se odnose na izvršenje krivičnih sankcija, a nisu propisana ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske.

Član 25

Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik o kućnom redu Odjeljenja iz člana 8. stav 3. ovog zakona.

Član 26

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".